ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სამაგისტრო თეზისი

მეცნიერებისა და ხელოვნების ფაკულტეტი

06–2025

აღდგომის დღესასწაული და მასთან დაკავშირებული პრაქტიკები ფიზიკურ და ონლაინ სივრცეში

მარიამ დანელია

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

მსგავსი და სხვა ინფორმაციის ნახვა შესაძლებელია შემდეგ მისამართზე: https: https://iliauni.edu.ge/ge/iliauni/AcademicDepartments/mecnierebata-da-xelovnebis-fakulteti-269/programebi-303/mecnierebata-da-xelovnebis-fakulteti-samagistro-programebi/religiis-kvlevebi

ეს სამაგისტრო ნაშრომი მომზადებულია, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის, მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის, რელიგიის კვლევების სამაგისტრო კურსისთვის.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

აღდგომის დღესასწაული და მასთან დაკავშირებული პრაქტიკები ფიზიკურ და ონლაინ სივრცეში

მარიამ დანელია

ნაშრომი მომზადებულია სსიპ ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მეცნიერებათა და ხელოვნების დაკულტეტის
რელიგიის კვლევების
სამაგისტრო პროგრამისთვის

ხელმძღვანელი: პროფ. ქეთევან გურჩიანი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი,

2025

აღდგომის დღესასწაული და მასთან დაკავშირებული პრაქტიკები ფიზიკურ და ონლაინ სივრცეში – აბსტრაქტი

მარიამ დანელია

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, 2025

წინამდებარე კვლევა შეისწავლის აღდგომის დღესასწაულთან დაკავშირებული რელიგიური პრაქტიკების ტრანსფორმაციას ციფრულ და ფიზიკურ სივრცეებს შორის ინტერსექციის კონტექსტში, თანამედროვე ქართულ კულტურაში. კვლევის მთავარი მიზანია გააანალიზოს, თუ როგორ გარდაიქმნება სააღდგომო რიტუალები ციფრულ გარემოში და რა გავლენას ახდენს ეს ტრანსფორმაცია კოლექტიურ იდენტობაზე, მეხსიერებასა და სოციალურ კავშირებზე.

თეორიულ ჩარჩოდ გამოყენებულია პიერ ბურდიეს (Bourdieu 1977), ჰაბიტუსის კონცეფცია, პიერ ნორას (Nora 1989) „მეხსიერების ადგილების“ თეორია, სტიგ ჰიარვარდის (Hjarvard 2013) მედიატიზებული რელიგიის კონცეფცია და ლორეტა ბალდასარის (Baldassar 2008) „ემოციური თანაარსებობის“ კონცეფცია. ეს თეორიული მიდგომები საშუალებას გვაძლევს გავიაზროთ, როგორ იქცევა ციფრული სივრცე მეხსიერების ახალ ადგილად და როგორ ყალიბდება ემოციური თანაარსებობა გეოგრაფიულად დაშორებულ ინდივიდებს შორის.

კვლევა ეფუძნება ხარისხობრივი სოციალური კვლევის მეთოდოლოგიას და მოიცავს მრავალადგილიან ეთნოგრაფიულ და ციფრულ დაკვირვებას. მონაცემები შეგროვდა ორი ოჯახის დაკვირვების საფუძველზე და ვიზუალური და ციფრული კონტენტის (Facebook, TikTok, Instagram) ანალიზით. მონაცემთა დამუშავება მოხდება თემატური და სემიოტიკური ანალიზის მეთოდებით.

კვლევა განსაკუთრებით აქტუალურია ქართულ კონტექსტში, სადაც აღდგომის დღესასწაული არა მხოლოდ რელიგიური თარიღია, არამედ კულტურული მეხსიერებით დატვირთული სოციალური აქტი. ნაშრომი შეავსებს არსებულ

აკადემიურ ხარვეზს, რომელიც ეხება პოსტსაბჭოთა სივრცეში მედიატიზებული რელიგიის, კოლექტიური მეხსიერების ციფრული ფორმირებისა და ემოციური კავშირების შენარჩუნების საკითხებს. კვლევის შედეგები წვლილს შეიტანს რელიგიური პრაქტიკების ტრანსფორმაციის გააზრებაში გლობალიზაციისა და მედიატიზაციის პირობებში.

This research examines the transformation of religious practices related to Easter celebrations in the intersection between digital and physical spaces in contemporary Georgian culture. The main objective of the research is to analyze how Easter rituals are transformed in the digital environment and how this transformation affects collective identity, memory, and social connections.

The theoretical framework utilizes Pierre Bourdieu's concept of habitus, Pierre Nora's theory of “places of memory,” Stig Hjarvard's concept of mediatized religion, and Loretta Baldassar's concept of “emotional co-presence.” These theoretical approaches allow us to understand how digital space becomes a new place of memory and how emotional co-presence is formed between geographically distant individuals.

The research is based on qualitative social research methodology and includes multi-sited ethnographic and digital observation. Data will be collected through a study of two families and digital content (Facebook, TikTok, Instagram). Data processing will be conducted using thematic and semiotic analysis methods.

The research is particularly relevant in the Georgian context, where Easter celebration is not only a religious date but also a social act laden with cultural memory. The work will fill an existing academic gap concerning issues of mediatized religion, digital formation of collective memory, and maintenance of emotional connections in the post-Soviet space. The results of the research will contribute to understanding the transformation of religious practices under conditions of globalization and mediatization.

მადლობა

უპირველეს ყოვლისა, განსაკუთრებულ მადლიერებას გამოვხატავ ჩემი სამეცნიერო ხელმძღვანელის, პროფესორ ქეთევან გურჩიანის მიმართ, რომლის პროფესიონალიზმმა, მუდმივმა მხარდაჭერამ და ფასეულმა რჩევებმა გადამწყვეტი როლი ითამაშა ამ ნაშრომის შექმნაში. მისი ღრმა თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული გამოცდილება უშუალოდ აისახა კვლევის ხარისხზე.

დიდ მადლობას ვუხდი ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტს აკადემიური და ინტელექტუალური გარემოს შექმნისთვის, რომელმაც საშუალება მომცა განმევითარებინა კვლევითი უნარები და კრიტიკული აზროვნება. უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკის რესურსები და აკადემიური პერსონალის მხარდაჭერა ფასდაუდებელი იყო ჩემი სამაგისტრო ნაშრომის მომზადების პროცესში.

განსაკუთრებით მინდა მადლობა გადავუხადო იმ ონლაინ ემიგრანტთა ჯგუფებსა და იმ ორ ოჯახს, რომლებსაც ვაკვირდებოდი აღდგომის პერიოდში და რომელთა ციფრული კონტენტის ანალიზმაც საშუალება მომცა შემესწავლა რელიგიური პრაქტიკების ტრანსფორმაცია. მათი ონლაინ აქტივობა და გაზიარებული გამოცდილება წარმოადგენდა უმნიშვნელოვანეს მასალას ჩემი კვლევისთვის.

ასევე, მადლობას ვუხდი ოჯახის წევრებსა და მეგობრებს მუდმივი მხარდაჭერისა და წახალისებისთვის, განსაკუთრებით რთულ მომენტებში კვლევის წარმოების პროცესში.

მარიამ დანელია